

PVC-debatt på UVVITENH

Storingsrepresentant Dagfinn Høybråten (Kr.F) innleverte 6. oktober i år et skriftlig spørsmål om offentlige innkjøp av PVC-vinduer (Dokument nr. 15:29 (2011-2012)). Spørsmålet ble besvart i Stortinget 18. oktober av Fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud. Her er deres konversasjon:

Spørsmål

Dagfinn Høybråten (KrF):

Hva er statsrådens holdning til bruk av PVC-vinduer i offentlige byggeprosjekter, og mener statsråden at innkjøp av slike vinduer er forenlig med regjeringens egen handlingsplan for miljø- og samfunnsansvar i offentlige kjøp?

Begrunnelse

Statsbygg har i en rekke prosjekter den senere tid gått til innkjøp av PVC-vinduer til bruk i offentlige byggeprosjekter, blant annet ved rehabilitering av et høskolebygg på Gjøvik. PVC-vinduer har i løpet av kort tid tatt en markedsandel på nærmere 15 prosent i Norge på bekostning av norske trevinduer, blant annet som følge av offentlige anskaffelser. Nettstedet miljøinnkjøp.no som er et offentlig kunnskapsnettverk for miljøinnkjøp, ledd i regjeringens handlingsplan for miljø- og samfunnsansvar i offentlige innkjøp sier følgende om PVC-plast: "Plast bør kun benyttes når andre alternativer mangler. Der hvor plast benyttes, bør det først og fremst benyttes plasttyper med minimalt innhold av helse- og miljøskadelige stoffer. Det er tvilsomt om PVC-plast overhodet bør benyttes." PVC-plast klassifiseres som farlig avfall ved innlevering til avfallsdeponi, men det er per i dag ikke etablert noen returordning for PVC-vinduer. Dette kan etter hvert utvikle seg til et stort miljøproblem. PVC inneholder mykgjørere av typen ftalater som kan ha skadevirkning på mennesker og dyr. Selv små doser kan påvirke kjønnshormonene. PVC avgir giftige gasser om det brennes.

Svar

Rigmor Aasrud:

Statsbygg har en restriktiv praksis for bruk av PVC-vinduer på grunn av utfordringer med avfalls- håndtering og resirkulering av dette materialet. Statsbygg har opplyst at i den siste 6-årsperioden er Høgskolen på Gjøvik det eneste nybygg hvor PVC-vinduer er benyttet. I samme periode har

Statsbygg, som forvalter over 2,7 mill. m², totalt ikke anskaffet mer enn 20 PVC-vinduer i forbindelse med rehabilitering av bygg. PVC-vinduenes fortrinn er isolasjonsevne, energieffektivitet og pris. Statsbyggs primære valg er imidlertid vinduer med vakuumpregnet trevirke og utvendig aluminiumskledning. Ved anskaffelsen til Høgskolen i Gjøvik opplyser Statsbygg at de har foretatt en avveining av forskjellige hensyn, blant annet energieffektivitet. Vinduenes isolasjonsevne (energieffektivitet) og pris ble tillagt avgjørende vekt i vurderingen som er gjort. Statsbygg er opptatt av å begrense bruken av materialer og bygningskomponenter som medfører miljø- og helsemessige belastninger, og som mangler troverdig miljødokumentasjon. Forvaltningsbedriften har nylig vedtatt en miljøstrategi for 2012 – 2014, der materialbruk er ett av fokusområdene. Som oppfølging av strategien skal Statsbygg ved bestilling kreve at leverandøren framlegger troverdig miljødokumentasjon for produkter og materialer i form av en såkalt Environmental Product Declaration. Jeg vil understreke viktigheten av at Statsbygg, som en stor, offentlig byggherre, går foran og vektlegger miljøhensyn ved kjøp av materialer og bygningsmessige løsninger. Jeg har tillit til at Statsbygg i tråd med sin nye miljøstrategi, vil foreta en grundig vurdering av miljøhensyn ved sine fremtidige anskaffelser. Selv om det ikke foreligger forbud mot bruk av PVC-vinduer, er det etter min oppfatning gode grunner til å velge andre alternativer, slik Statsbygg har gjort i de aller fleste tilfeller.

sert på

Det er grunn til å tro at den siste tids lobby- og brosjyreproduksjon fra Norske Trelastfabrikkers Landsforbund (NTL) kombinert med det nå så mye omtalte nettstedet miljoinnkjøp.no, som er et såkalt offentlig kunnskapsnettverk for miljøinnkjøp, har hatt sin innvirkning på Dagfinn Høybråten. Hvorvidt han gjorde noen forsøk på research før han stilte spørsmålet, eller om ministeren gjorde det før hun besvarte det, forblir foreløpig ubesvart. Svaret tyder imidlertid ikke på det!

Se for øvrig kommentarene under fra noen aktører.

Asle Isaksen

DAGLIG LEDER LEIF HOFSETH, H-PRODUKTER AS:

Saklig, faglig informasjon

er det som vi nå vil prioritere. Vi bruker anledningen vi har fått til å gi faglig, begrunnet opplysninger til byggenæringen, privat og offentlig. Det er faktisk offentlig sektor, med sin enorme bygningssmasse som vil ha mest å hente på å bruke norske vinylvinduer. Jeg vil konsentrere meg om å informere om våre produkter isteden for å kritisere våre kollegaers produkter.

Resirkulering

Alt av kapp og sag- og fresespon fra vår produksjon blir i dag resikulert. Det blir i en brosjyre fra Norske Trevarefabrikkers Landsforbund fortalt at våre vinduer ikke kan resirkuleres, det er helt feil. Når våre vinduer skal byttes ut en gang i fremtiden kan profilene, ja hele vinduet gjenvinnes til nye vinduer, ikke bare en gang, men sju ganger regner vi med at vinylprofiler kan resirkuleres. Deretter kan profilene brukes til andre produkter med ikke like store krav til styrke som våre produkter har. Vi snakker følgelig om et borti mot 1.000 års perspektiv for vinylprofilene!

Det påstås at vinylvinduer ikke kan repareres, det er feil, dokumentert fra BYGG-FORSK. Rapport kan fås fra H-Produkter AS. Våre vinduer er hard vinyl og inneholder ikke ftalater. Desverre er det mye faktafeil i denne brosjyren som rundhåndet deles ut av noen av våre kollegarar. Her vises det også til hagestoler som de påstår er vinyl, men det er de ikke.

H-Produkter AS er en av de ledende produsentene av vinylvinduer i Norden, og den informasjonen vi gir og står for er basert på våre vinduer, ikke importerte vinduer fra andre leverandører.

Jeg har jobbet 35 år i vindusbransjen, i veldig mange år med vinduer fra den delen av bransjen som nå angriper oss. Jeg har aldri sett så gode vinduer som de vi nå leverer. Det er ikke rart at markedsandelen øker. La meg også få si at vi ikke bare skal ha fornøyde kunder, men vi skal ha begeistrede kunder. Og det er de nå når vinduene runder 20 år og profilene er tilnærmet like fine.

PETER SUNDT, MEPEX CONSULT:

Motoffensiven

fra PVC-aktørene startet jo på 1990 tallet med Vinyl 2010 og nå nylig Vinyl 2020. Dessuten ble det etablert et retursystem for PVC, særlig vinduer, der hele Europa kan delta. Organisasjonen Recovinyll organiserer dette. Dessverre har Norge ikke villet delta i dette retursamarbeidet.

Da er det jo ikke rart at man kan komme på hæla. PVC-bransjen er nå på offensiven med sitt Vinyl 2020 i hele Europa. Det er god grunn til å henge seg på! (se også min artikkel om Identiplast i denne utgaven av Plastforum). Bransjen i Norge må vise vilje og evne hvis det skal bli noe ut av dette.

Forøvrig vil jo Stortingsmeldingen om avfall spesielt se nærmere på gjenvinning av plast. Bransjen har hatt og har fortsatt mulighet til å etablere frivillige løsninger. Men avgifter og forskrifter er kanskje en medisin som nå er mer aktuell? Det er neppe mye tid igjen, men vinduet står på gløtt!

JØRN SUNDBØ, INEOS NORGE AS:

Savner PVC-forum

Jeg er i dialog med bransjen i Europa og også internt i hele den store Ineos-organisasjonen. Ineos Norge vil og kan gi vindusprodusenten H-Produkter alle opplysninger vi måtte ha. Det er, som kjent, gjennom de siste tretti årene gjort utrolige mange undersøkelser om PVC og tilsetninger. Farlige eller uheldige kjemikalier brukes ikke lenger av seriøse produsenter.

Problemene i denne saken er at vi som plastprodusenter og brukere ikke har klart å organisere oss slik at vi kan informere saklig om alle typer av plastspørsmål. Jeg savner felles plastfremstøt. I akkurat dette tilfellet savner jeg dessuten et aktivt PVC-forum i Norge. Vi må kanskje fri til tilsvarende organisasjoner i Sverige og Danmark?